

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31

Norrtälje kommun

Revisionsrapport
April 2025

*Carin Hultgren
Elin Rylander*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av kommunstyrelsen 2025-04-07. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
  - Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Socialnämnden uppvisar ett budgetunderskott om -14,2 mnkr. Mindre underskott redovisas även för val- och demokratinämnden (- 0,8 mnkr) och bygg- och miljönämnden (- 0,2 mnkr). Större överskott redovisas för kommunstyrelsen (+ 60 mnkr), barn- och skolnämnden (+ 22,4 mnkr) samt utbildningsnämnden (+ 22,5 mnkr).
  - Den innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad investeringsram. Totalt utfall för kommunens investeringsutgifter 2024 uppgår till 362,6 mnkr mot budgeterat 720,8 mnkr.
  - Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har *ökat* över tid. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2024-12-31 uppgår till 26,7 procent.
  - Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 6,8 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Det framgår att sjukfrånvaron ökat från 6,4 procent år 2023 till 6,8 procent år 2024.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Kommunfullmäktige i Norrtälje kommun beslutade 2023-06-26 § 88 om att anta *Mål och budget 2024-2026*. I samband med detta beslutade även kommunfullmäktige att god ekonomisk hushållning ska bedömas utifrån en sammanvägd bedömning av mål och mått för verksamheten samt utifrån finansiella mål och mått för god ekonomisk hushållning.

I *Mål och budget 2024-2026* finns det sju målområden angivna. Till dessa finns 23 fastställda inriktningsmål med tillhörande indikatorer som delats upp för respektive målområde, se tabell till höger.

För inriktningsmål *1.1 En ekonomi i balans* har ett antal finansiella indikatorer fastställts. Övriga inriktningsmål är av mer verksamhetsmässig karaktär.

Målområde 1: Norrtälje ska ha en sund och hållbar ekonomi i balans (2 inriktningsmål)

Målområde 2: Norrtälje ska vara en landsbygdsvänlig och serviceinriktad kommun - som sätter invånaren först (5 inriktningsmål)

Målområde 3: Norrtälje ska vara en trygg kommun - både i vardag och kris (3 inriktningsmål)

Målområde 4: Norrtälje ska vara en kunskapsinriktad skolkommun - där barn och unga rustas väl för framtiden och ges möjlighet att nå sin fulla potential (3 inriktningsmål)

Målområde 5: Norrtälje ska förvaltas och utvecklas på ett miljö- och klimatomässigt hållbart sätt (3 inriktningsmål)

Målområde 6: Norrtälje ska vara en företagsvänlig kommun där människor och entreprenörskap utvecklas (3 inriktningsmål)

Målområde 7: Norrtälje ska vara en inkluderande kommun - som främjar människors egenmakt, livskvalitet och egenförsörjning (4 inriktningsmål)

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Enligt kommunens styrmodell bedöms god ekonomisk hushållning utifrån tre aspekter:

1. En sammanvägd bedömning av inriktningsmål 1 om en ekonomi i balans under målområde 1 (En sund och hållbar ekonomi; ekonomi i balans) med tillhörande indikatorer.
2. En sammanvägd bedömning av inriktningsmål 2 om en effektiv verksamhet under målområde 1 (En sund och hållbar ekonomi; en effektiv verksamhet) med fokus på de indikatorer som speglar effektiviteten i kommunens största kärnverksamheter.
3. En sammanvägd bedömning av progressen i arbetet med inriktningsmål och uppdrag i Mål och budget under målområde 2–7, med beaktande av variationerna mellan nämnderna.

De tre aspekterna med tillhörande mål som följs upp vid årsredovisningen överensstämmer med de som kommunfullmäktige beslutat om i *Mål och budget 2024-2026*. I årsredovisningen listas också sex “övriga finansiella mål”, vilka inte tydligt framgår av mål och budget.

I årsredovisningen 2024 finns ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen benämnt “God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning”. I detta avsnitt redovisas en samlad utvärdering av god ekonomisk hushållning och de tre aspekterna. Måluppfyllelse för de sju målområdena och tillhörande inriktningsmål redovisas också.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Resultat för de tre aspekterna

Finansiella mål - Ekonomi i balans (Aspekt 1)

Av årsredovisningen framgår att inriktningsmålet om en ekonomi i balans bedöms som uppfyllt år 2024. Av inriktningsmålets 16 indikatorer bedöms 12 uppnå de uppsatta målvärdena för 2024.

I bilaga till årsredovisningen redovisas en detaljerad lista för indikatorer för uppföljning av fastställda inriktningsmål. Av redovisningen framgår utfall för de nio indikatorerna.

Avseende den tredje indikatorn “Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS)” framgår det av kommunstyrelsekontorets verksamhetsberättelse att utfallet för år 2024 kommer under år 2025. Bedömningen i årsredovisningen grundar sig därför på prognosen 2024. I samband med delårsrapporten per augusti lämnades dock ingen prognos för indikatorn, med motiveringen att utfallet redovisas i årsredovisningen. I bilaga med sammanställning över indikatorer är indikatorn markerad som grön.

För helåret 2024 redovisar styrelse och nämnder sammantaget ett positivt resultat i jämförelse med budget. Underskott redovisas för val- och demokratinämnden (- 0,8 mnkr), bygg- och miljönämnden (- 0,2 mnkr) samt socialnämnden (- 14,2 mnkr).

I årsredovisningen bedöms aspekt 1 vara uppfyllt.

Indikatorer för uppföljning av inriktningsmålet “1.1 En ekonomi i balans”	Utfall och bedömning år 2024
1. Budgetföljsamhet (grad av budgetavvikelse i % per nämnd)	Utfall: Variation mellan nämnder
2. Budgetföljsamhet (grad av budgetavvikelse i % för kommunen som helhet)	Utfall: 157,9 % Bedömning: Uppfyllt
3. Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel	Utfall: - Bedömning: Uppfyllt
4. Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag	Utfall: 3,6 % Bedömning: Uppfyllt
5. Låneskuld (i kommun), kr per invånare	Utfall: 0 Bedömning: Uppfyllt
6. Låneskuld i (koncern), kr per invånare	Utfall: 51 342 Bedömning: Uppfyllt
7. Soliditet inkl. pensionsåtagande	Utfall: 26,7 % Bedömning: Ej uppfyllt
8. Självfinansieringsgrad investeringar, andel	Utfall: 97,2 % Bedömning: Uppfyllt
9. Investeringar i % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	Utfall: 8,0 % Bedömning: Uppfyllt

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Finansiella och verksamhetsmässiga mål - En effektiv verksamhet (Aspekt 2)

Av årsredovisningen framgår att inriktningsmålet om en effektiv verksamhet bedöms som uppfyllt. Av de 10 indikatorer som tillhör inriktningsmålet bedöms sex indikatorer uppnå de uppsatta målvärdena för 2024. Vidare framgår att en indikator saknar data för 2024 och att övriga tre indikatorer inte når uppsatta målvärden.

I *Mål och budget 2024-2026* framgår vilken nämnd som ansvarar för att följa upp respektive indikator. I tabellen till höger redovisas bedömning av indikatorerna enligt bilaga till årsredovisningen. Av redovisningen framgår inget utfall för indikatorn “Rekommendationsgrad för kommunal vuxenutbildning i egen regi”. Av utbildningsnämndens verksamhetsberättelse framgår att indikatorn har utgått.

Av kommunens årsredovisning framgår uppföljning av måluppfyllelse och indikatorer för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON). Av redovisningen kan vi inte utläsa utfallet för de tre indikatorer som tilldelats KSON i fullmäktiges mål och budget. Utfall för indikatorerna framgår inte heller av bilaga till årsredovisningen.

Av nio beslutade uppdrag inom området bedöms sju vara färdigställda och två uppdrag flyttas över till år 2025.

I årsredovisningen bedöms aspekt 2 vara uppfylld.

Indikatorer för uppföljning av inriktningsmålet “1.2 En effektiv verksamhet”	Bedömning år 2024
1. Andel (%) outhyrd yta av totalt antal kvm	Samhällsbyggnadskontoret: Uppfyllt
2. Effektivitet PBL, handläggningstid, median kalenderdagar	Bygg- och miljönämnden: Uppfyllt
3. Elever i årskurs 9 som uppnått gymnasiebehörighet, kommunal huvudman, andel (%)	Barn- och skolenämnden: Uppfyllt
4. Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	Utbildningsnämnden: Ej uppfyllt
5. Rekommendationsgrad för kommunal vuxenutbildning i egen regi	Utbildningsnämnden: Indikator har utgått.
6. Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd	Socialnämnden: Uppfyllt
7. Vuxna biståndsmottagare med kortvarigt ekonomiskt bistånd	Socialnämnden: Ej uppfyllt
8. Vårdgaranti, andel patienter som erbjuds vård inom regionens vårdgaranti av vårdgivare inom Norrtälje kommun (3 dagar)	KSON: -
9. Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, förtroende och trygghet, medelvärde	KSON: -
10. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, förtroende och trygghet, medelvärde	KSON: -

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Verksamhetsmässiga mål - Målområde 2-7 med 21 inriktningsmål (Aspekt 3)

Av årsredovisningen framgår att den samlade bedömningen är att framsteg skett inom några av målområdena, men att det för övriga finns behov av ytterligare insatser för att nå den ambitionsnivå som är satt år 2030.

För respektive målområde görs bedömningen av måluppfyllelse enligt följande:

- Måluppfyllelsen inom målområde 2, 5 och 7 bedöms vara god.
- Måluppfyllelsen inom målområde 6 bedöms vara relativt god.
- Måluppfyllelsen inom målområde 3 och 4 bedöms som mindre god.

Det framgår att det har skett en ökad måluppfyllelse från föregående år.

I årsredovisningen bedöms aspekt 3 vara delvis uppfylld.

Sammanfattande bedömning av de 23 inriktningsmålen (Aspekt 1-3)

Av årsredovisningen framgår att 15 inriktningsmål bedöms vara uppfyllda medan åtta inriktningsmål bedöms vara ej uppfyllda.

Kommunstyrelsens samlade bedömning

Enligt årsredovisningen är den samlade bedömningen att Norrtälje kommun har uppnått en god ekonomisk hushållning under år 2024. Bedömningen grundar sig på de tre aspekterna.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

I årsredovisningen och förvaltningsberättelsen finns ett separat avsnitt benämnt "Balanskravsresultat".

Balanskravet bedöms uppställt och redovisat i enlighet med lagstiftning.

Enligt årsredovisningen redovisar kommunen ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar om 159,6 mnkr.

Av kommentar till balanskravsutredning framgår att kommunen under året sålt anläggningstillgångar i form av fordon, fastigheter med en reavinst som sammantaget uppgår till 4,8 mnkr.

Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår till 94 mnkr. Under 2024 har ingen avsättning planerats.

Det finns inga tidigare underskott att återställa.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål

Ja, uppfyllt

Verksamhetsmål

Delvis uppfyllt

15 av 23 inriktningsmål bedöms vara uppfyllda.

Revisionsfråga 2: Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravet

Ja, uppfyllt

Kommunen redovisar ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar om 159,6 mnkr.

2025-04-09

Carin Hultgren

Certifierad kommunal revisor

Uppdragsledare & projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 30 september 2024. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.